

	دانشگاه علوم پزشکی ارومیه گروه بیولوژی و کنترل ناقلین بیماریها
	دستورالعمل ایمنی کار با سم پاش

هدف: تشریح نحوه کار با سم پاش

کاربرد: سمپاش وسیله‌ای است که شما می‌توانید با استفاده از آن عملیات سمپاشی را انجام دهید، بستگی به نوع زمین، محیط و سطوحی که می‌خواهید سمپاشی کنید، نوع نازل سمپاش متفاوت خواهد بود.

مسئولیت: کلیه دانشجویان مسئولیت اجرای این دستورالعمل را به عهده دارند. مسئول آزمایشگاه مسئولیت نظارت بر حسن اجرای مفاد این دستورالعمل را به عهده دارند.

نکات ایمنی قبل از سمپاشی:

۱- سمپاشی در محیط‌های انسانی مانند سمپاشی منازل و سمپاشی ساختمان‌ها بایستی زیر نظر مستقیم کارشناس بهداشت محیط یا کارشناس حشره‌شناسی انجام شود و در محیط‌های کشاورزی تحت نظر متخصصین کشاورزی و گیاهپزشکی انجام شود.

۲- بایستی از خدمات شرکتهای سم پاشی دارای مجوز بهداشت از دانشگاههای علوم پزشکی استفاده کرد.

برای این منظور و روشهای تحقیق، مقاله انتخاب بهترین شرکت سمپاشی را مطالعه فرمایید.

۳- برچسب بسته سم به دقت مطالعه شود و مشخصات ماده موثره، میزان کشندگی LD50، دوره کارنس (نیمه عمر) و تاریخ انقضاء سموم بررسی شود.

۴- میزان رقیق سازی سم دقیقاً مطابق دستورالعمل سازنده باشد.

۵- برگه اطلاعات ایمنی سموم MSDS قبل از سم پاشی مطالعه شود. می‌توانید در بخش دانشنامه سایت ارمغان بهداشت محیط به MSDS سموم دسترسی داشته باشید.

۶- از دستگاه سمپاش مناسب و متناسب با نوع آفات و محل استفاده شود. نوع پاش سم بسیار مهم است. (برای سمپاشی منازل بهترین دستگاه استفاده از سمپاش های کوله پشتی است).

۷- نصب تابلو و علائم هشدار دهنده در محل هایی که سمپاشی و طعمه گذاری گردیده است.

۸- مواد غذایی و لباس زیر و وسایل شخصی و پخت و پز و کتب و ... قبل از سمپاشی از محل خارج گردند. (برای مواردی مانند سمپاشی ساس و سمپاشی کنه که از سموم تدخینی استفاده می‌شود)

برای سمپاشی و طعمه گذاری موش که عموماً بایستی از طعمه های جامد و آماده مصرف که به صورت خوراکی عمل می کنند نیازی به ترک محل یا شستشوی وسایل نیست.

نکات ایمنی هنگام سم پاشی:

۱- استفاده از وسایل حفاظت فردی مناسب مانند لباس کار یکسره با آستر نخی، پیش بند از جنس نئوپرن، چکمه پلاستیکی با جورابه های نخی-عینک، کلاه، دستکش لاستیکی و شیلد صورت، ماسک تنفسی مناسب

۲- سمپاشی نبایستی در جهت وزش باد و یا در هنگام بارندگی انجام شود.

۳- خودداری از مصرف هرگونه مواد خوراکی، آشامیدنی و کشیدن سیگار در طول مدت سمپاشی

۴- دور نگه داشتن افراد بخصوص کودکان از محل سمپاشی و خارج کردن حیوانات و پرندگان از محل سمپاشی

۵- خودداری از ورود افراد به محیط سمپاشی برای مدت ۲۴ ساعت (در مورد استفاده از سموم فسفره و تدخینی)

نکات ایمنی بعد از انجام سمپاشی:

۱- تمیز کردن و شستشوی وسایل سمپاشی در پایان کار روزانه و عدم رها کردن باقی مانده سموم موجود در پمپ سم پاشی در رودخانه ها و یا آبهای راکد و جاری

۲- عدم استفاده از ظروف خالی سم به عنوان ظروف نگهداری مواد غذایی یا استفاده برای نگهداری غذای حیوانات

۳- سوزاندن ظروف و پاکتهای خالی سم و دفن کردن قوطی های خالی فلزی سموم زیر خاک پس از انجام سمپاشی

۴- انجام معاینات دوره ای هر سال برای کارگران سمپاشی

۵- استحمام پس از پایان کار و تعویض کلیه لباسها و شستشوی کلیه وسایل حفاظتی با آب و صابون و تایید

دستورالعمل ایمنی کار با سموم (سمپاشی):

۱- انجام معاینات کارگران سم پاش قبل از شروع کار جهت صدور گواهی سلامت الزامی می باشد.

۲- قبل از کار با سموم و انجام عملیات سمپاشی آموزش و آگاهی های لازم را در ارتباط با درجه سمیت سم مورد استفاده، راههای نفوذ ترکیب به بدن، طرز آماده کردن سم، طرز استفاده از سمپاش، روش یا روشهای سمپاشی و علائمی که در صورت بروز مسمومیت ممکن است در شخص مسموم ظاهر شود، کسب نمایید.

۳- قبل از استفاده از سموم MSDS یا برگه اطلاعات ایمنی سم مورد استفاده را مطالعه کنید و اصول ایمنی توصیه شده را رعایت نمایید.

- ۴- در موقع سمپاشی در جهت پشت به باد حرکت کنید .
- ۵- از وسایل حفاظت فردی مناسب، لباسهای یکبار مصرف یا قابل شستشو، حفاظ های تنفسی کارتریج دار (که اغلب حاوی ذغال فعال و فیلتر ذرات برای گرفتن گرد و غبار است) یا از تامین کنندگان هوا و همچنین عینک ایمنی و دستکش های لاستیکی یا پلاستیکی بلند که قسمتی از ساعد را بپوشاند و چکمه های نیتریلی یا نیئوپرنی در هنگام سمپاشی استفاده کنید .
- ۶- حفاظ تنفسی و عینک ایمنی باید کاملاً متناسب با صورتتان باشد.
- ۷- در صورت اشباع شدگی ماسک تنفسی (استشمام بوی سم از داخل ماسک) آن را تعویض نمایید.
- ۸- از دستکش ها و چکمه های چرمی در هنگام سمپاشی استفاده نکنید.
- ۹- قبل از استفاده از وسایل حفاظت فردی در سمپاشی از سلامت آنها مطمئن شوید و در صورت وجود هرگونه عیب و نقص در وسایل از استفاده آنها خودداری نمایید.
- ۱۰- دستکش های مورد استفاده را جهت اطمینان از نداشتن نشتی چک کنید/ بهترین روش برای چک کردن و تست نشتی دستکشها، پر کردن آنها با آب و فشار دادن آن از بالا می باشد.
- ۱۱- از خوردن، آشامیدن و استعمال سیگار در هنگام سمپاشی جداً خودداری نمایید.
- ۱۲- بعد از اتمام سمپاشی قبل از درآوردن دستکشها، ابتدا آنها را با آب بشویید و سپس دستکشها را درآورده و دوباره دستها را بشویید.
- ۱۳- ظروف محتوی سم را در جای مناسب که باعث آلودگی محیط زیست نشود بشوئید.
- ۱۴- از بردن لباسها و وسایل حفاظت فردی آلوده به سموم به منزل خودداری نمایید. (لباس افراد سمپاش در محیط کار شسته شود).
- ۱۵- به جهت جلوگیری از آلودگی محیط زیست از سم پاشی در هنگام بارندگی یا قبل از بارندگی خودداری شود.
- ۱۶- سموم ریخته شده در زمین یا محیط کار را به داخل ظروف مهر و موم جاروب و باقیمانده مواد را با ماسه خشک یا سایر مواد جاذب خنثی جمع آوری کنید . برای جمع آوری سمومی همچون تمفوس، کمی ذرات ریخته شده را مرطوب نموده و سپس جمع کنید.
- ۱۷- از شستشوی مواد ریخته شده قبل از جمع آوری کامل آن در آبراه ها و فاضلاب خودداری نمایید.
- تذکر : سموم مختلف ارگانوکلره، ارگانو فسفره و یا کارباماتی بر بخشهای مختلف بدن تاثیر گذار بوده و منجر به ایجاد عوارض در افراد استفاده کننده می شوند. انجام معاینات دوره ای برای افرادی که بصورت پیوسته در این مشاغل هستند. و وظایف تولید سموم و

یا استفاده از آنها را بر عهده دارند، ضروری می باشد. برای مثال مواجهه با سموم ارگانو فسفره که هم اکنون کاربرد بیشتری یافته اند منجر به تجربه آنزیم استیل کولین استراز شده، که در نهایت منجر به تجمع استیل کولین در بدن شده و عواقب عصبی و ... را بدنبال خواهد داشت.

تهیه کنندگان: دکتر مهدی بدخشان، مهندس فرشته قهوچی خلیق	تصویب کننده: دکتر صابر قلی زاده مدیر گروه بیولوژی و کنترل ناقلین بیماریها
--	--